

**Sportakkoord
Ede**

Een leven lang sport voor iedereen

Inhoud

Voorbeschouwing	2
Aftrap	4
Ambities	5
1. Sport en bewegen voor iedereen	6
2. Kinderen vaardig in bewegen	10
3. Vitale sportaanbieders	14
4. Sport, zorg en gezondheid	18
5. Duurzame sportinfrastructuur	22
Samenspel	28
Financiering	29
Totstandkoming Sportakkoord Ede	30
Partners	32

Sportakkoord: een mooie basis voor gezond leven!

Als wethouder Sport ben ik blij met de betrokkenheid van zoveel verschillende partijen bij dit lokale Sportakkoord. Onderwijs, zorg en welzijn zien ook het belang van sport en bewegen. Met dit akkoord leggen we een belangrijke basis voor een gezond leven voor onze Edenaren.

Voor ons, als gemeente, is dit een startpunt. De komende tijd worden de ambities uit dit akkoord uitgewerkt in de nieuwe sportnota. Daarnaast zal de gemeente een rol blijven spelen bij het aanjagen van de ambities uit het akkoord.

Ik hoop dat we met dezelfde energie en hetzelfde enthousiasme van de afgelopen tijd door kunnen gaan om de ambities te realiseren. Pas dan maken we met dit akkoord het verschil.

Ik wil iedereen bedanken die mee heeft gewerkt aan dit akkoord.

Allereerst onze sportformateur, Nanette Hagedoorn, want het was een uitdaging om in zo'n korte tijd met zoveel partijen dit voor elkaar te krijgen. Daarnaast Sportforum Ede voor haar beleidsmatige deskundigheid bij het proces en de borging binnen de sportwereld. Sportservice Ede voor de deskundige inbreng op de thema's en het organiseren van dit proces. En last but not least, de ambassadeurs van de thema's. Zij zijn belangrijke boegbeelden voor nu en in de toekomst.

Met vriendelijke groet,

Peter de Pater
Wethouder sport

**Sportakkoord
Ede**

Een leven lang sport voor iedereen
November 2019, Sportakkoord Ede

Voorbeschouwing

Méér mensen een leven lang laten genieten van sport, inclusief spel en bewegen. Dit is het hoofddoel van het Sportakkoord in Ede. Op een manier die op dat moment past in iemands leven. Bij een vereniging, met een groepje vrienden of op eigen houtje. Op vaste tijden, wanneer het uitkomt of alleen als de zon schijnt.

In navolging op het Nationaal Sportakkoord en het Gelders Sportakkoord willen we voor Ede een lokaal akkoord sluiten waarmee sportaanbieders, maatschappelijke organisaties, bedrijfsleven en gemeente gezamenlijk sport en bewegen voor iedere inwoner in Ede aantrekkelijk en toegankelijk maken. Niemand uitgezonderd, nu en in de toekomst.

Hoewel mensen de komende tien jaar naar verwachting evenveel blijven sporten, zal de manier waarop ze dat doen veranderen. We willen samen inspelen op de veranderingen en ontwikkelingen in de samenleving. Daarom hebben we met een groot aantal partijen ambities geformuleerd waar we de schouders onder gaan zetten: het Edese Sportakkoord.

De ambities zijn uitgewerkt in concrete ideeën en acties waar mensen en verenigingen het liefst nog vandaag mee aan de slag gaan. De winst van dit akkoord is dat de geformuleerde ambities gedeeld worden door professionals en vrijwilligers uit sport, onderwijs, zorg, gezondheid en welzijn.

Er is een grote betrokkenheid bij sport en bewegen in Ede, dat bleek tijdens de goed bezochte bijeenkomsten waar tientallen mensen - vanuit persoonlijke of professionele betrokkenheid - bereid waren om een gezamenlijke koers uit te zetten. Dit akkoord is de uitkomst van alle inbreng voor, tijdens en na deze sessies in september en oktober 2019.

De handtekeningen onder dit akkoord zijn de eerste stap om de beloftes waar te maken. Wie zijn handtekening heeft gezet, zegt hiermee actief en naar vermogen bij te dragen aan het verwezenlijken van de ambities. De één doet dat met de uitvoering van een activiteit, de ander door mee te denken in het proces. Alle bijdragen, groot en klein in de vorm van persoonlijke inzet, beschikbaar stellen van faciliteiten, advies, materialen en middelen is welkom. En laten we vooral bij alles kijken: hoe maken we het samen mogelijk?

Creatief denken vanuit kansen en mogelijkheden en samenwerken met (nieuwe!) partners is misschien wel de belangrijkste sleutel voor succes.

Namens de initiatiefnemers van het Sportakkoord:
Sportforum, Sportservice Ede en gemeente Ede

Aftrap

De gemeente Ede beslaat zo'n 32.000 hectare en staat daarmee op de 9^e plaats van grootste gemeenten in Nederland. Binnen dit grondgebied liggen de acht kernen: Bennekom, De Klomp, Ederveen, Ede, Harskamp, Lunteren, Otterlo en Wekerom.

Inwoners

Ede heeft ruim 116.000 inwoners. Van de acht kernen is Ede de grootste met meer dan 70.000 inwoners. De Klomp is de kleinste kern met nog geen 500 inwoners. Het aantal 65+-ers groeit het snelst. De verwachting is dat de bevolking in 2030 toeneemt naar 123.000 inwoners.

Steeds meer jongeren en gezinnen vestigen zich in Ede. Ook de universiteit van Wageningen gaat uitbreiden, wat een toeloop aan studenten betekent. Er is een

groeijende groep mensen met een migratie achtergrond met andere behoeften en levensstijlen die ook gaan deelnemen aan sport en zich hier thuis willen voelen.

Sportaanbieders

Ede telt ruim tachtig sportverenigingen, zeven private zwembaden waar zwemles wordt gegeven, een overdekt openbaar combi zwembad plus twee openbare buitenzwembaden. Ruim veertig verenigingen zijn aangesloten bij Sportforum, het overkoepelende netwerk van verenigingen. Daarmee vertegenwoordigen zij tachtig procent van de verenigingssporters in Ede. Ede telt ruim twintig sportaanbieders voor fitness, vechtsport en dans. Steeds meer mensen genieten op sportieve manier van de openbare ruimte en de natuur, wandelend, fietsend, skatend of door gebruik te maken van de mooie nieuwe mountainbikepaden.

Netwerken

- Ede werkt met de gemeenten Rhenen, Wageningen, Veenendaal, Barneveld, Nijkerk, Scherpenzeel en Renswoude samen in het regionaal samenwerkingsverband Regio Foodvalley.
- Ede is partner in het Gelders Sportakkoord wat erop gericht is om van Gelderland een vitale, sportieve en aantrekkelijke regio te maken. Er zijn ambities geformuleerd over sportevenementen, innovatie, open verenigingen, open sportparken, aantrekkelijke inrichting sportieve buitenruimte, routenetwerken, talentondersteuning en aangepast sporten.
- Gemeente Ede is aangesloten bij de Vereniging Sport en Gemeenten. De VSG is o.a. uitvoerder van de brede regeling combinatiefuncties waaronder de buurtsportcoaches vallen.

Ambities

Met het Edese Sportakkoord willen de ondertekenaars zorgen dat alle inwoners kiezen uit een gevarieerd sport- en beweegaanbod dat aansluit bij hun behoeften.

Waar het om gaat is dat we sporten en bewegen mogelijk en aantrekkelijk maken. Voor iedereen, een leven lang. Nu en in de toekomst. Ieder op zijn eigen niveau en met zijn eigen motief: of dat nu presteren is of genieten, ontspannen, ontmoeting, gezelligheid, uitdaging of gezondheid.

In het Sportakkoord zijn ambities geformuleerd op 5 thema's:

1. Sport en bewegen voor iedereen
2. Kinderen vaardig in bewegen
3. Vitale sportaanbieders
4. Sport, zorg en gezondheid
5. Duurzame sportinfrastructuur

Partners

Om de ambities waar te maken zijn concrete acties en ideeën bedacht met een groot aantal partijen en inwoners. Voor de uitvoering is blijvende samenwerking cruciaal. We zoeken de dwarsverbanden waar dit logisch en nuttig is, de ene keer tussen sportaanbieders onderling en de andere keer met partijen in zorg, welzijn of onderwijs. Ook het bedrijfsleven is uitdrukkelijk uitgenodigd om zich aan te sluiten bij het Sportakkoord en mee te werken en te helpen de ambities en acties uit dit akkoord te verwezenlijken.

1. Sport en bewegen voor iedereen

Iedere Edenaar van jong tot oud mag genieten van de voordelen die sport en bewegen met zich meebrengt. Dat lijkt logisch, maar is nog niet voor iedereen vanzelfsprekend. Zeker niet voor kwetsbare groepen.

Ede heeft een rijk sportaanbod voor al zijn inwoners, inclusief specifieke groepen zoals mensen met een handicap, beperking of diagnose (zoals autisme of ADHD). Het belangrijkste is misschien wel dit aanbod beter zichtbaar en vindbaar te maken. Welk aanbod is er bij wie voor welke groep? Dat is de basis. Inzicht en overzicht geven kan op verschillende manieren. Natuurlijk graag digitaal, maar denk ook aan meer levendige en enthousiasmerende vormen zoals een sportmarkt.

Sportaanbieders staan ervoor open om kwetsbare mensen een plek te geven in de vereniging. Punt is wel dat trainers en coaches zich niet altijd capabel voelen om hen goed te begeleiden. Een veelgehoorde wens vanuit verenigingen is om hier beter in geschoold en ondersteund te worden.

Belangrijk is ook dat mensen vanuit de leefstijl activiteiten van de buurtsportcoaches worden doorgestuurd naar een reguliere sportaanbieder (zie ook pagina 19).

Bij de bijeenkomsten voor dit Sportakkoord waren enthousiaste vrouwen aanwezig die nog niet sporten, maar wel bruisen van de ideeën om dit met elkaar te organiseren. Ze zouden graag aansluiten bij vereni-

gingen, of - en daar zijn de eerste stappen al voor gezet - ze willen dolgraag een eigen sportruimte met activiteiten voor en door vrouwen.

Om financiële drempels weg te nemen is aangegeven dat mensen graag een kortingkaart (sportpas) in het leven roepen voor kwetsbare groepen. Misschien niet bij iedereen bekend, maar bestaat al in de vorm van Ede doet mee (www.ededoetmee.nl). Volwassenen en kinderen van 6 tot en met 17 jaar krijgen dan een tegemoetkoming van € 200 per kalenderjaar. Zij kunnen deze tegemoetkoming gebruiken om aan sport-, cultuur- en recreatieve activiteiten mee te doen.

Gezondheid in Ede

Onderstaande tabel geeft inzicht in de gezondheid en leefstijl van Edenaren van 19 jaar en ouder. De gegevens maken onderdeel uit van een landelijk onderzoek dat elke vier jaar plaatsvindt.

Gezondheid 2016 - Gemeente Ede	
Ervaren gezondheid (goed/zeer goed)	77,10%
Beperkt vanwege probleem met gezondheid	35,80%
Eén of meer lichamelijke beperkingen	14,90%
Beperking in horen (%)	5,20%
Beperking in zien (%)	6,20%
Beperking in bewegen (%)	10,20%
Voldoet aan norm gezond bewegen	62,60%
Overgewicht (%)	44,30%
Ernstig overgewicht (%)	13,90%
Personen met verstrekte geneesmiddelen	71110
% Personen met verstrekte geneesmiddelen	62,20%

Edenaren bewegen iets minder dan gemiddeld in Nederland

62,6 procent van de Edese bevolking van 12 jaar en ouder beweegt voldoende volgens de beweegrichtlijnen. Dat is iets minder dan gemiddeld in Nederland (63%).

Kijken we naar ouderen, mensen met een beperking, een laag inkomen of een migratieachtergrond, dan liggen deze percentages veel lager. De richtlijn voor kinderen is minstens een uur per dag bewegen. Voor volwassenen in ieder geval 2,5 uur per week aangevuld met twee keer per week spier- en botversterkende activiteiten, voor ouderen gecombineerd met balansoefeningen.

	Ede	Nederland
Beweegt voldoende	62,6%	63,0%
Meer informatie		
Jaar	Ede	Nederland
2012	61,2%	60,7%
2016	62,6%	63,0%

Bron: waarstaatjegemeente.nl

Bron: Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2016 (GGD'en, RIVM en CBS)

AMBITIE >

SPEERPUNTEN >

ACTIES > * door deelnemers in het proces aangemerkt met een hoge prioriteit.

ACTIES >

Meer Edenaren gaan sporten en bewegen.

Inwoners van Ede stimuleren te gaan sporten en bewegen met een laagdrempelig en flexibel aanbod dat aansluit bij de behoeften. Hierdoor stijgt het aantal Edenaren dat voldoet aan de Nederlandse beweegrichtlijnen tot boven het landelijke gemiddelde.

Vergroten van (pedagogische) kennis en kunde bij trainers en coaches.

“Ladies-Only” concepten/activiteiten.*

Een sportolympiade voor volwassenen/kennis-makingsclinics.*

Meedoen met September (wandelen).

Een sporter nodigt een niet-sporter uit om kennis te maken met sport. Informeren over Ede doet mee bij deze ontmoeting.

Sportactiviteiten en toernooien via een online toernooi tool (app) organiseren.

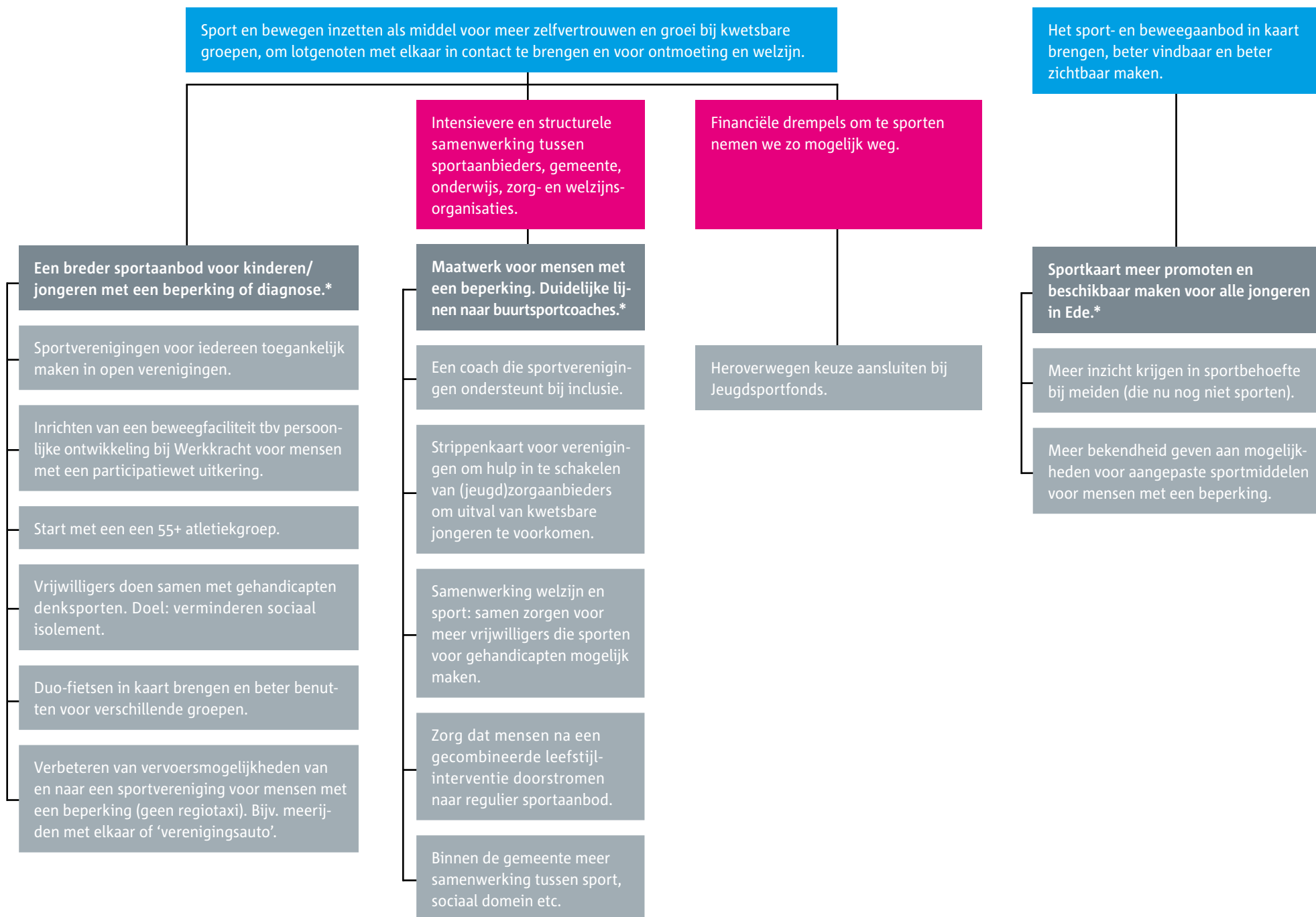
Trainers vormen een afspiegeling van de samenleving in Ede.

Nationale Diabetes Challenge verbreden en gebruiken als opstap naar regulier sportaanbod.

Meer trainings en opleidingsaanbod (zie ook Kinderen vaardig in Bewegen).

Begeleiding en workshops aan trainers/coaches over kinderen/jongeren met een diagnose.

2. Kinderen vaardig in bewegen

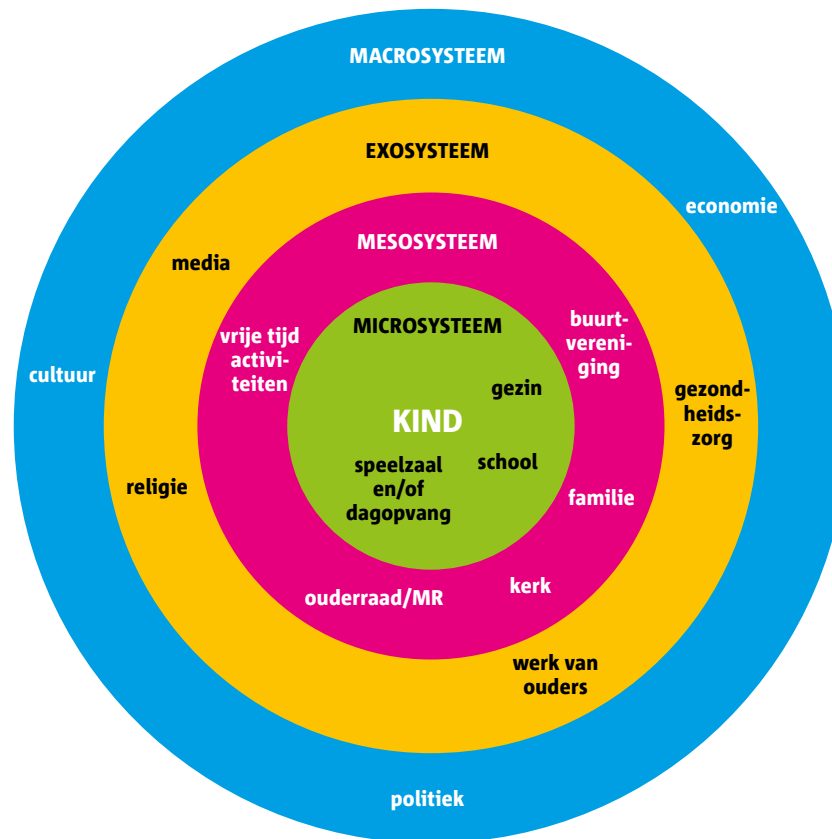
Spelen en bewegen is minder vanzelfsprekend geworden in het dagelijks leven van kinderen. Onderzoekers stelden in 2016 vast dat de meeste kinderen van 4 tot 11 jaar maar drie tot zeven uur per week buiten spelen en dat de bewegingsvaardigheid van kinderen minder is dan in 2006.

De oorzaken daarvan zijn legio: digitalisering, verstedelijking en te weinig veilige speelplekken. Als kinderen met minder ontwikkelde motorische vaardigheden gaan sporten, kan dit eerder leiden tot blessures.* Doel is om kinderen veelzijdig te laten bewegen waardoor hun motoriek goed ontwikkelt, ze plezier in bewegen en sport houden en ook op latere leeftijd met plezier en blessurevrij blijven sporten en bewegen.

In Ede gebeurt veel om kinderen zich motorisch beter te laten ontwikkelen. Vormen van veelzijdig bewegen worden in Ede breed omarmd. Dit zorgt voor betere prestaties, minder blessures, meer creativiteit en meer plezier. Steeds meer trainers volgen hierin een opleiding.

Ook heeft Ede een succesvol multisport programma voor kinderen, waarbij kinderen in een programma van 12 weken kennis maken met acht vormen van sport. Metingen geven aan dat zelfs al na 12 weken multisport verbeteringen te zien zijn in bepaalde coördinatieve vaardigheden.

De ambities in Ede bouwen voort op deze successen. In de gesprekken was opvallend dat de deelnemers eensgezind het belang van het kind voorop zetten. Een gemeenschappelijke visie, verwoord in het model van Bronfenbrenner.

Figuur: bewerking van het ecologische systeem van Bronfenbrenner
Bron: Bronfenbrenner (1979)

*Bron: Goodway, J. D., & Robinson, L. E. (2015). Developmental trajectories in early sport specialization: a case for early sampling from a physical growth and motor development perspective. *Kinesiology review*, 4(3), 267-278.

AMBITIE >

SPEERPUNTEN >

ACTIES >

Jong geleerd is oud gedaan. Ieder kind heeft de mogelijkheid om zich motorisch gezien optimaal te ontwikkelen.

Trainers, coaches, docenten en begeleiders bezitten voldoende kennis en kunde om kinderen gevarieerd te laten bewegen zodat zij zich motorisch optimaal ontwikkelen.

Jeugdtrainers scholen (didactiek, model voor motorische ontwikkeling, pedagogiek).

Verenigingen leren van elkaar door het delen van best practises.

Samenwerking opzoeken tussen sportaanbieders eventueel i.s.m. commerciële partijen.

De middelen om kennis en kunde aan te reiken zijn beschikbaar.

Scholen in primair en voortgezet onderwijs (inclusief speciaal onderwijs en praktijk onderwijs) omarmen een test om motorische vaardigheden in beeld te brengen.

Faciliteren van breed sportaanbod binnen en buiten verenigingen, evt. d.m.v. carroussel van verenigingen die samen een aanbod hebben.

Meer buitenschoolse opvanglocaties nemen sport en bewegen in hun activiteiten op.

Meer variatie en uitdaging in de clinics bij het aanbod van verenigingen in de jaarlijkse Olympiade.

3. Vitale sportaanbieders

We willen aanbieders van sport en bewegen toekomstbestendig maken zodat sport en bewegen voor iedereen toegankelijk en bereikbaar blijft. Verenigingen kampen met een tekort aan trainers, vrijwilligers en kader. Niet iedere sportaanbieder kan inspelen op ontwikkelingen als vergrijzing, individualisering en digitalisering. Mede hierdoor heeft een kwart van alle verenigingen de afgelopen jaren met een dalend ledenaantal te maken gehad. Het aantal mensen dat kiest voor een sportschool of andere commerciële aanbieder neemt toe.

22,4%

25,3%
gemiddeld

Aangesloten bij sportvereniging

*In Ede zijn iets minder inwoners aangesloten bij een sportvereniging (22,4%) dan gemiddeld in Nederland (25,3%).
Bron: waarstaatjegemeente.nl*

Wat is vitaal?

Een vitale vereniging heeft een gezonde financiële basis, heeft een bij de tijd passende organisatiestructuur, heeft voldoende mensen om de werkzaamheden uit te voeren. Een vitale vereniging heeft een sportaanbod dat tegemoet komt aan de wensen van de (potentiële) leden. Dit alles in een veilige toereikende accommodatie of in een veilig en sportief ingerichte openbare ruimte.

Professionalisering

In de gesprekken over vitale sportverenigingen in Ede klonk de roep om het sportaanbod samen efficiënter en professioneler te organiseren en de verenigingsondersteuning daarop te laten aansluiten. Er is gesproken over samen organiseren van vraag en aanbod van vrijwilligers, het gezamenlijk geven van generieke trainingen, het samenvoegen van besturen (in de iets verdere toekomst) en eventueel toewerken naar omniverenigingen.

AMBITIE >

SPEERPUNTEN >

ACTIES > * door deelnemers in het proces aangemerkt met een hoge prioriteit.

ACTIES >

De sportvereniging is vitaal en toekomstbestendig.

Professionalisering van verenigingen.

Professionalisering bestuurlijk kader.*

Onderzoek naar en ontwikkelen van nieuw model verenigingsondersteuning.*

Scholing van vrijwilligers.*

Onderzoek naar vitaliteit sportaanbieders.*

Voor sportaanbieders een kennisnetwerk inrichten met specialistische kennis.

Ontwikkelen technisch kader op: methodieken, techniek/tactiek, pedagogiek, positief coachen.

Sport- en beweegaanbieders ontwikkelen flexibel aanbod.

Omnisportverenigingen oprichten met een gezamenlijk bestuur.*

Flexibele lidmaatschapsvormen ontwikkelen.

Sporten mogelijk maken op flexibele tijden, ook overdag op de sportparken.

Sportaanbieders werken met elkaar en met andere partners samen.

Samenwerking intensiveren met voortgezet onderwijs (bijv studenten training laten geven).*

Structurele samenwerking met bedrijfsleven voor open sportpark, preventie, fitheid medewerkers, voorbereiding wintersport.*

Aansluiten bij vrijwilligersbank van Malkander of andere organisatie voor matches vraag en aanbod vrijwilligers.

Sportverenigingen verzorgen samen generieke trainingen.

Eén stagecoördinatie centrum waar leerlingen van sport- en beweeg opleidingen in de regio stageplekken toegewezen krijgen bij verenigingen.

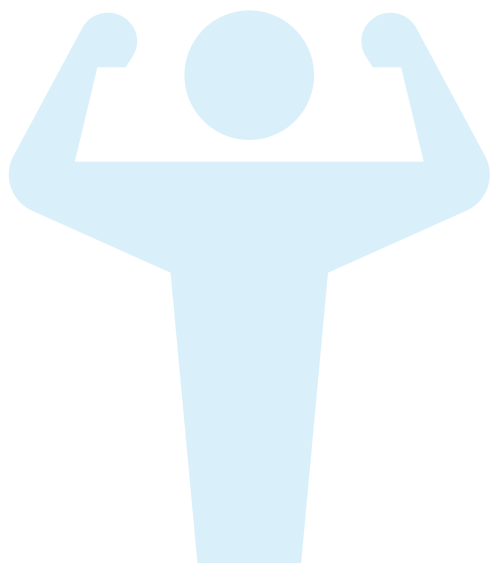
Kwetsbare groepen ondersteunen sportverenigingen bij onderhoud van het sportterrein en sporten daar ook.

Sportaanbieders creëren een plezierig sportklimaat, een prettige sfeer en zorgen dat iedereen zich sociaal veilig voelt.

Verenigingen hebben gezamenlijk één vertrouwenspersoon.*

Alle sportaanbieders hebben een VOG voor alle vrijwilligers die werken met sporters tot 18 jaar.

Kennis- en inspiratiebijeenkomsten organiseren over o.a. veilig sportklimaat en pedagogiek.

4. Sport, zorg en gezondheid

Soms kan ‘bewegen’ een prima ‘medicijn’ zijn dat de huisarts of het ziekenhuis voorschrijft. Maar wat is er voor nodig om dit in praktijk goed te laten werken? Hoe zorgen we dat mensen met een (chronische) aandoening meer gaan en blijven sporten en bewegen? En hoe zorgen we dat mensen, ook na een operatie of blessure, weer gaan of blijven sporten en bewegen?

Sportaanbieders en zorgaanbieders kunnen veel aan elkaar hebben. Zo hebben verenigingen behoefte aan kennis over sporten met een chronische aandoening. Laaghangend fruit om de deskundigheid bij zorgorganisaties te koppelen aan de behoefte bij sportaanbieders.

Gesproken is ook over het verbeteren van de verbinding tussen zorg en sport. De doorverwijzing vanuit het ziekenhuis (Fitadvies) of vanuit de huisartsen naar passend beweegaanbod kan verbeteren, zoals via de buurt sportcoach.

In het Sportakkoord gaat de meeste aandacht naar het stimuleren van mensen om te starten of blijven sporten. Daarbij is het ook goed om aandacht te hebben voor een gezonde leefstijl waaronder beweging in combinatie met voeding.

Ook is het goed om aandacht te hebben voor redenen waarom mensen uitvallen. Soms is dat vanwege leertijd of gezondheidsredenen en vaak ook door een

blessure. In de ambities van dit thema is dus aandacht voor het bewegen als ondersteuning bij een gezonde leefstijl én het voorkomen van dokters- of ziekenhuisbezoek als gevolg van een blessure. We kunnen hierbij refereren aan het Nationaal Preventieakkoord.

In 2018 raakten naar schatting 4,1 miljoen sporters in Nederland geblesseerd tijdens het sporten. Van de geblesseerde sporters is de helft medisch behandeld aan één of meerdere blessures. Veldvoetbal is de meest blessuregevoelige sport, gevolgd door fitness en hardlopen. Gezamenlijk waren deze drie sporttakken verantwoordelijk voor ruim de helft (55%) van de in 2018 in Nederland opgelopen blessures.

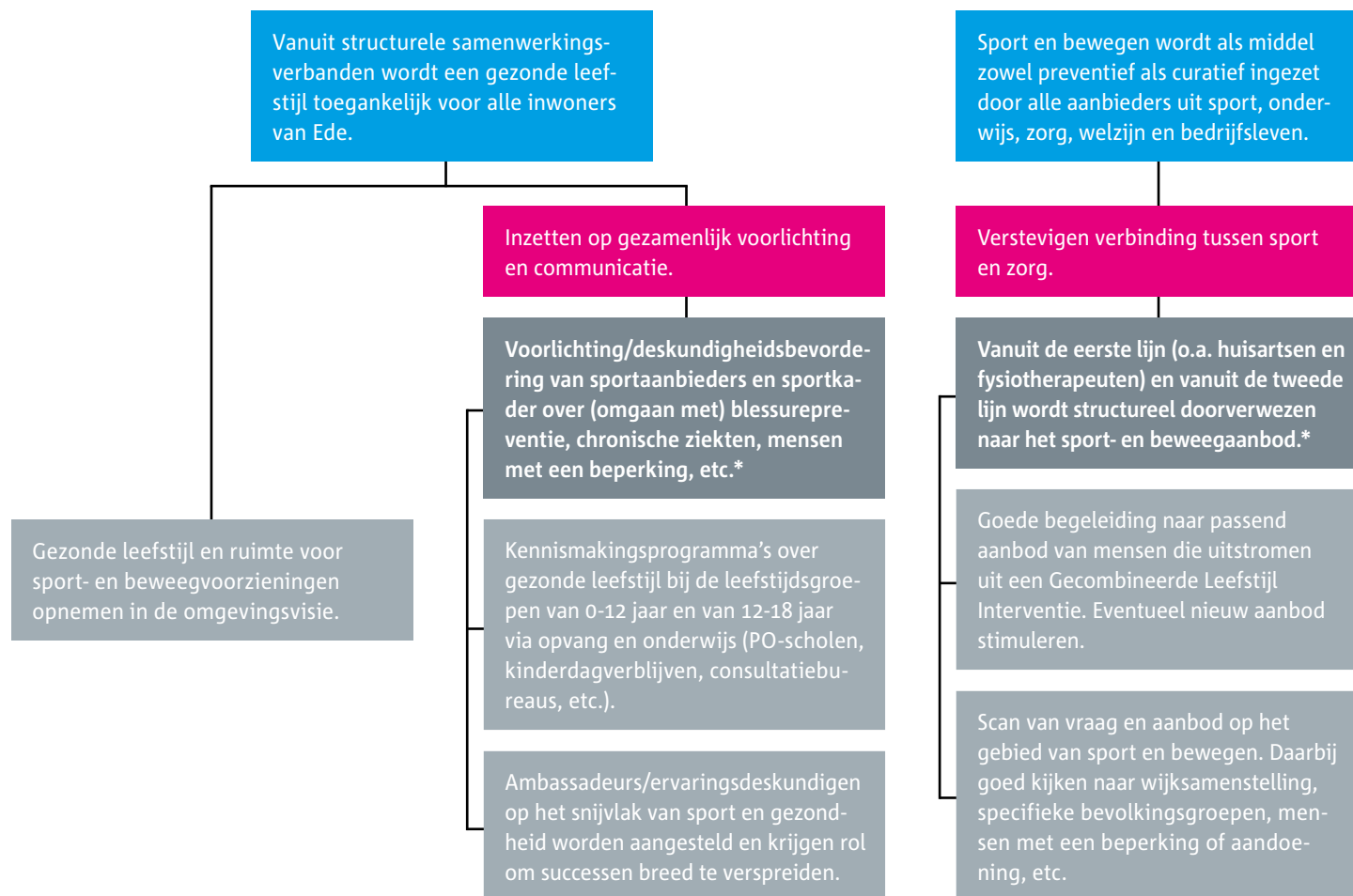
Bron: Veiligheid.nl, Cijferrapportage Sport, 2018

AMBITIE >

SPEERPUNTEN >

ACTIES > * door deelnemers in het proces aangemerkt met een hoge prioriteit.

ACTIES >

5. Duurzame sportinfrastructuur

Overall waar mensen sporten en bewegen, moeten de voorzieningen op orde zijn. Het gaat niet alleen om sportvelden, zwembaden, sporthallen en clubhuizen, maar ook om het park en het pleintje in de wijk.

Van de verschillende typen sportaccommodaties is de openbare ruimte het meest populair en het snelst groeiend in gebruik. “Het is illustratief dat de meest beoefende sporten, hardlopen, fietsen en wandelen, vooral sporten zijn die in de openbare ruimte worden beoefend”, schreef toenmalig minister Edith Schippers van Volksgezond, Welzijn en Sport op 30 oktober 2015 in een brief aan de Tweede Kamer.

Om nog meer mensen te laten sporten en bewegen en spelen is het belangrijk om die openbare ruimte gebruiksvriendelijk in te richten en veilig bereikbaar te maken. De potentie van sport om betekenisvolle plekken vol van (inter)actie, aan de openbare ruimte van de stad toe te voegen kan beter worden benut. Een goed voorbeeld is het nieuwe marktplein in Ede.

Een aantal enthousiaste Edenaren heeft concrete ideeën ingediend om de openbare ruimte sportief aantrekkelijk in te richten. Mooi als gemeente en initiatiefnemers deze positieve *vibe* samen vasthouden en de handen ineen slaan.

Bij sportaanbieders groeit het besef dat voor een efficiënter gebruik van de sportvelden én voor het aansluiten bij behoeften het logisch is dat een

sportvelden en accommodaties ook meer overdag gebruikt zouden mogen worden, bijvoorbeeld door studenten die onderling een uurtje willen sporten.

Als het gaat over accommodaties dan spreken de vertegenwoordigers van zaalsporten hun zorgen uit. Zij hebben geen eigen accommodaties, missen daardoor soms het verenigingsgevoel en hebben geen eigen (kantine)inkomsten. In de gesprekken zijn toekomstmogelijkheden verkend. Gesproken is over flexibele, multifunctionele sportaccommodaties en het langzaam toegroeien naar omnisportverenigingen.

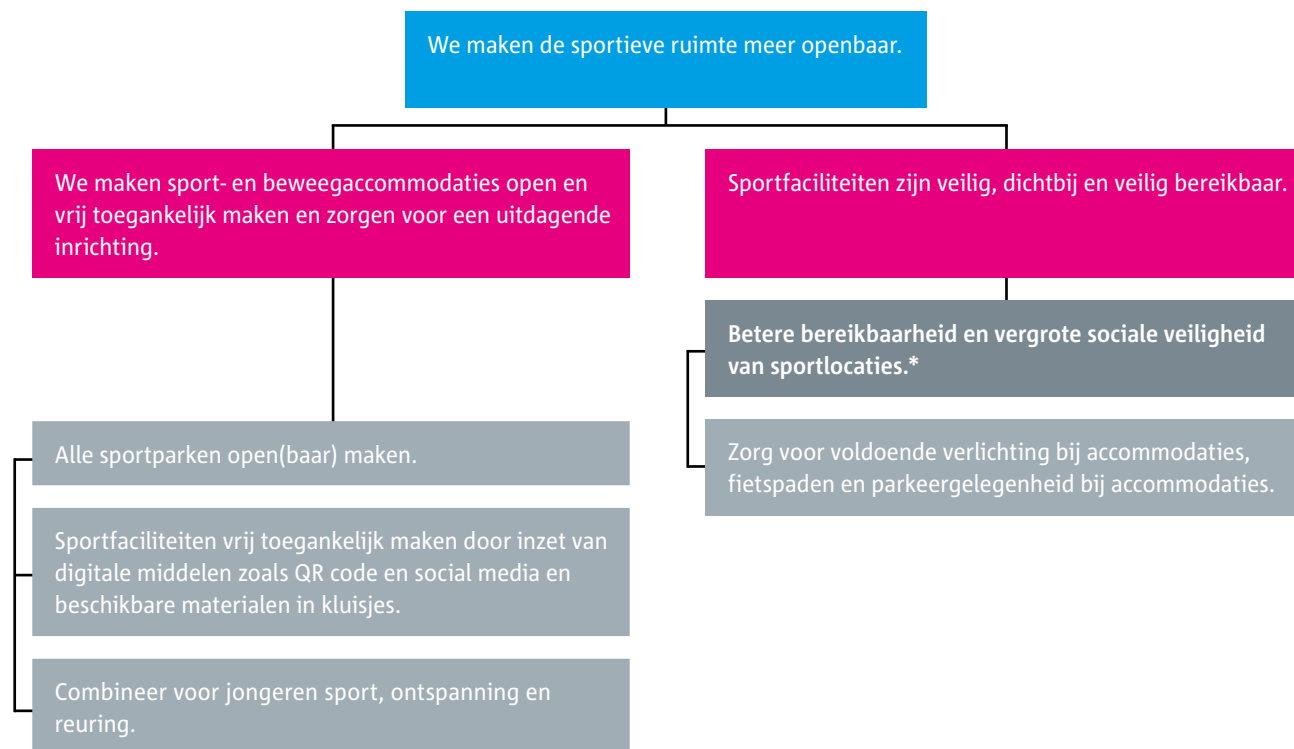
Daarnaast zijn er op accommodatiegebied een aantal langgekoesterde wensen. Een multifunctionele ijsbaan, een nieuwe sporthal voor korfbal/handbal, een nieuw zwembad en een langlaufloipe. De realisering daarvan valt buiten de financieringsmogelijkheden van dit akkoord, maar het gesprek over de gewenste voorzieningen en daarbij behorende herijking van de tarieven zal zeker voortgang vinden bij het uitwerken van de nieuwe sportnota.

AMBITIE >

SPEERPUNTEN >

ACTIES > * door deelnemers in het proces aangemerkt met een hoge prioriteit.

ACTIES >

We maken de openbare ruimte sportiever.

Meer openbare pleinen en parken sportief inrichten.

Sportaanbieders gebruiken openbare ruimte vaker voor trainingen.*

Werkgroep samenstellen om haalbaarheid te onderzoeken van sportief inrichten van o.a.:

- Plek voor ontmoeten, verbinden en ontwikkelen.
- sportpark Eikelhof (Bennekom).
- Plein voor sporthal Soetendaal (Bennekom).
- Beweegtoestellen voor ouderen bij speeltuinen.
- Een calectanics park*

Meer en betere kindvriendelijke buitenspeelmogelijkheden.

Meer speelruimte in en bij nieuwbouw. Gebruik het groen en natuurlijke middelen.

Meer groene, beweegvriendelijke schoolpleinen met (gesubsidieerde) watertappunten.

Beweegtoestellen in de openbare ruimte waar ook sportactiviteiten worden georganiseerd via social media.

Gebruik digitale mogelijkheden zoals QR code en sociale media.

Zorg bij openbare sportieve ruimte dat er materiaal aanwezig is/geleend kan worden.

Sport en bewegen is een factor om rekening mee te houden bij het inrichten van de openbare ruimte.

Gezondheid wordt opgenomen in de gemeentelijke omgevingsvisie.

Zorg dat sportdeskundigen vroegtijdig aan tafel zitten bij de gemeente als het gaat om (her)inrichting van de openbare ruimte.

Inrichting afstemmen op het gebruik en de gebruikers. Thematisering van de sportaccommodatie en sporthallen.

Mensen en organisaties zijn bereid om samen te werken.

Gemeente Ede zet zich actief in om sportieve openbare ruimte mogelijk te maken.

Gezondheid opnemen in de gemeentelijke omgevingsvisie.

We streven naar voldoende, betaalbare, kwalitatief goede en duurzame accommodaties met de juiste voorzieningen voor multifunctioneel gebruik.

Sportaccommodaties zijn voldoende toegerust.

Een analyse naar de vraag versus aanbod van sporthallen, inclusief seizoensverhuur.*

Sportaanbieders beschikken over voldoende materialen.

Sportaccommodaties zijn betaalbaar.

Herijking van tarieven voor gebruik van gemeentelijke sportaccommodaties.

- Zorg dat de huur van accommodatie voor 1 dag in de week gratis is als het door jeugd wordt gebruikt
- Bedenk daarbij een financiële prikkel voor sportverenigingen waardoor de sportvelden meer gebruikt worden (door anderen dan de eigen vereniging).
- Overweeg differentiatie in tarieven bij afsluiten nieuwe huurcontracten tussen verenigingen en gemeente. bijv. grootgebruik korting en opheffen ongelijkheid binnen-/buitensport.

Sportaccommodaties zijn duurzaam: dat wil zeggen er wordt gestreefd naar optimale winst voor mens, milieu en verenigingskas.

Werken aan duurzame, energie-neutrale exploitatie van sportaccommodaties.*

Aantrekkelijke, up to date inrichting van accommodaties.*

Multifunctioneel gebruik van sportaccommodaties.

Beter benutten van accommodaties (overdag).*

Samenspel

Van akkoord naar uitvoering

Met de ondertekening van het Sportakkoord is de eerste stap gezet om de ambities waar te maken. Een organisatie die heeft getekend, werkt mee aan het realiseren van de ambities. Niet iedereen hoeft overal aan mee te werken. Ieder doet waar dit past, naar eigen kunnen en draagt een steentje bij. Samen zetten we de schouders er onder!

De werkgroep

De werkgroep zorgt voor de praktische organisatie en inrichting van het proces. In de werkgroep zitten vertegenwoordigers van Sportservice Ede, gemeente Ede, Sportforum en de Adviseur Lokale Sport.

Ambassadeurs

De ambassadeurs zijn afkomstig uit de diverse netwerken en segmenten die het Sportakkoord bestrijkt.

De ambassadeurs zijn:

Sport en bewegen voor iedereen

- Bouchra Lahrech, vrijwilliger bij Stichting Sabiel
- Mike Kattenbelt, teammanager Sport en Bewegen bij Sportservice Ede

Kinderen vaardig in bewegen

- Jan Willem Teunissen, expertiseteam talentontwikkeling, talentherkenning aan de Hogeschool Arnhem-Nijmegen

Vitale sportaanbieders

- Angelique Jonker, voorzitter Polar Bears en bestuurslid Sportforum

Sport, zorg en gezondheid

- Ton van Klaveren, manager topsport en sport (Sportsvalley) bij Ziekenhuis Gelderse Vallei

Duurzame sportinfrastructuur

- Roland Draaijer, voorzitter Wielervereniging Ede en bestuurslid Sportforum

De ambassadeurs stimuleren hun netwerk om bij te dragen aan de verwezenlijking van de ambities in het Sportakkoord. Ze leggen verbindingen tussen mensen en organisaties en gebruiken hun expertise om bij de uitvoering de juiste partijen te laten aansluiten.

Regiegroep

De regiegroep is een samensmelting van de werkgroep rond dit traject en de ambassadeurs. Na ondertekening van het akkoord is de regiegroep de eigenaar van het akkoord. De regiegroep zorgt dat daar waar nodig specifieke projectplannen gemaakt worden en helpt om samenwerkingen tot stand te brengen. De regiegroep bewaakt de voortgang van de uitvoering van het Sportakkoord en zorgt voor verdeling van de beschikbare middelen. In de loop van 2020 maakt de regiegroep een plan voor besteding van de middelen van 2021.

Rol van de gemeente

Goed om te melden dat dit Sportakkoord van de ondertekenaars in Ede en niet van de gemeente is. De gemeente is als ondertekenaar één van de partijen die wil bijdragen aan het succes en zo veel mogelijk initiatieven van partijen stimuleert en ondersteunt. De rol van de gemeente zal verder worden uitgewerkt in een nieuwe sportnota die voor de zomer van 2020 gereed moet zijn. De regiegroep krijgt een rol in dit proces.

Inzet Adviseur Lokale Sport

Voor sportaanbieders zijn er extra middelen en ondersteuning beschikbaar om de ambities waar te maken. Er is een bedrag van 3 x € 21.000 beschikbaar in de vorm van services voor deskundigheidsbevordering, workshops, trajectbegeleiding, interventie, bijscholing of training. Al met al is er keuze uit meer dan 200 vormen van ondersteuning voor besturen, trainers, coaches, scheidsrechters, etc. Daarnaast is er gedurende de looptijd van de uitvoering van het Sportakkoord een lokale adviseur sport, Marco van Holten, die samen met de buurtsportcoaches sportaanbieders begeleidt, adviseert en ondersteunt.

Financiering

Voor het waarmaken van de ambities is er vanuit het ministerie aanjaagbudget beschikbaar. Voor Ede is dat € 60.000 in 2020 en eenzelfde bedrag in 2021.

Daarnaast is voor de ondersteuning van verenigingen een budget beschikbaar in de vorm van ondersteuning, deskundigheidsbevordering, begeleiding en scholing. Dit vertegenwoordigt een waarde van € 63.000 verdeeld over 2019, 2020 en 2021.

Deze beschikbare middelen zijn bedoeld als een impuls om een beweging op gang te brengen. Het bedrag is ontoereikend om alle ideeën te financieren. Daarom is het van belang om met elkaar te kijken hoe zo veel mogelijk ideeën te realiseren die bijdragen aan het doel om meer mensen in Ede in beweging te krijgen. Waar mogelijk is het verstandig te zoeken naar cofinanciering.

Concretisering acties

De regiegroep nodigt partijen uit om voor de actiepunten uit dit akkoord concrete plannen te maken waarna de regiegroep de middelen voor 2020 verdeelt.

Bij toewijzing van budget hanteert de regiegroep een aantal nader te bepalen criteria.

In de loop van 2020 maakt de regiegroep een voorstel voor de besteding van de middelen 2021. Ondertekenars van het akkoord wordt hierbij om hun inbreng gevraagd.

Cofinanciering

De middelen uit het Sportakkoord zijn een stimuleringsbudget. Niet alle ideeën kunnen waarschijnlijk uit dit budget gefinancierd worden.

Er zijn diverse manieren om aanvullende financiering te vinden. Een aantal mogelijkheden:

- Landelijk: BOSA, subsidie voor stimulering bouwen en onderhoud van sportaccommodaties (extra aandacht voor duurzaamheid)
- Provinciaal: diverse subsidiemogelijkheden, bijvoorbeeld op het gebied van open verenigingen, talentontwikkeling en vernieuwende energieprojecten
- Gemeentelijk:
 - Ede doet mee voor minima
 - Duurzaamheidsfonds
 - Inclusie
 - Ede doet voor wijkactiviteiten

Gemeentelijke bijdrage

Het Sportakkoord is een extra plus bovenop de bestaande structurele middelen. De gemeente Ede besteedt jaarlijks bijna 8 miljoen aan sport en bewegen. Verreweg het grootste gedeelte (ongeveer 7 miljoen) zit vast in kapitaallasten, onderhoud en exploitatie van alle binnensport- buitensportaccommodaties en zwembaden. De rest gaat naar sportontwikkeling (waaronder de buurtsportcoaches (€ 750.000) en naar subsidies voor verenigingen (€ 250.000).

Cofinanciering van partners en inzet in natura

Iedereen kan zijn steentje bijdragen aan het waarmaken van de gezamenlijke ambities. Vrijwilligers zetten hun kostbare tijd en energie in, bedrijven kunnen organisaties faciliteren: deskundigheid, advies, materialen en waar mogelijk ook financiële middelen ter beschikking stellen. Waar het om gaat is dat iedereen bijdraagt naar vermogen, en dat we met elkaar de schouders eronder zetten en meer mensen in het Ede de kans geven om te sporten en bewegen!

Totstandkoming Sportakkoord Ede

Op initiatief van Sportforum Ede is in de zomer van 2019 besloten om binnen de gemeente Ede een lokaal Sportakkoord te sluiten in navolging van het Nationale Sportakkoord.

Sportservice Ede, de gemeente Ede en Sportforum (de koepelorganisatie van de Edese sportverenigingen) hebben samen met de sportformateur een werkgroep gevormd die het proces heeft ingericht. De belangrijkste thema's en stakeholders zijn in beeld gebracht.

Voor het inventariseren van kansen voor het Sportakkoord heeft de sportformateur een aantal sleutelfiguren persoonlijk gesproken:

- Angelique Jonker, bestuurslid Sportforum/vz Polarbears
- Anne Otten, interim programmamanager Food gemeente Ede
- Arjan Boot, jongerenraad Ede
- Bert Dekker, directeur-bestuurder Stichting Proominent
- Bouchra Lahrech, zelfstandig hulpverlener in de zorg, oprichtster stichting Sabiel (organisatie met als doelgroep gezinnen, vrouwen en jongeren met een niet Westerse achtergrond)
- Fatma Yazici, vz vrouwengroep Turkse Moskee
- Friso Klaassen, beleidsmedewerker infrastructuur en milieu gemeente Ede
- Gerben Kreeft, afdelingsleider Pallas Athene College
- Gerdo Rozeboom, Allround Training Ede
- Heleen Hamberg, Huisarsen Vallei Gelderland (HAGV)
- Jan Willem Teunissen, expertiseteam talentontwikkeling, talentherkenning aan de Hogeschool Arnhem-Nijmegen
- Leny Oosterbaan, vz Sociaal Domein Ede
- Lisette Veldjesgraaf, beleidsmedewerker programma Food, Ede
- Menrike Menkveld, manager Alliantie voeding in de zorg
- Mike Kattenbelt, teammanager Sport en Bewegen, Sportservice Ede

- Pieter Schortemeijer, projectleider Werkracht
- Pim Kooij, eigenaar Premium Health Club Ede
- Rochelle Kuiperij, verenigingsondersteuner Sportservice Ede
- Roland Draaijer, bestuurslid Sportforum/vz Wielervereniging Ede
- Ronald ter Hoeven, directeur Sportservice Ede
- Sebastiaan Kuijpers, consulent talentontwikkeling, talentherkenning en topsport Sportservice Ede
- Sportforum
- Ton van Klaveren, manager topsport en sport (Sportsvalley), Ziekenhuis Gelderse Vallei
- Youettea Kamminga, sociaal werker Malkander

Bijeenkomsten

Alle Edenaren waren uitgenodigd om mee te denken over het Sportakkoord en konden daarvoor hun ideeën alvast vooraf indienen. Op 25 september 2019 tijdens een grote startbijeenkomst gehouden in het gemeentehuis hebben 75 mensen meegedacht over ambities en ideeën om het Sportakkoord invulling te geven. De mensen vertegenwoordigden organisaties uit sport, welzijn, zorg en onderwijs uit Ede en de omliggende dorpen, of kwamen uit persoonlijke belangstelling. De opbrengst uit de workshops is verrijkt en aangescherpt in verdiepingssessies. De sportformateur en de regiegroep hebben alle inbreng verwerkt en daarmee heeft dit Sportakkoord invulling gekregen.

Partners

Dit zijn de partners die op 6 november 2019 dit Sportakkoord hebben getekend:

Organisatie	Vertegenwoordiger	Functie
Allround Training Ede	Gerdo Rozeboom	Eigenaar
Atletiekvereniging Climax	Evert Schipper	Voorzitter
De Omarming	Mirjam van Beekum	Bestuurslid
DOS Bennekom	A. Mastebroek	Bestuurslid
Edese IJvereniging	Jan Vellinga	Voorzitter
El arte de la vita BV	John de Lange	Directeur
Garoon Werelddans	Ria Pasman	Voorzitter
Gemeente Ede	Peter de Pater	Wethouder
HAN expert talent team	Jan Willem Teunissen	Expert
KSV Fortissimo	Fred van Asselt	Bestuurslid
MHC Ede	Alex Kiffen	Voorzitter
New you, food & coaching	Joyce van Assen	Eigenaar en coach
Nouracouching.nl	Christa Krommenhoek	Coach en trainer
Polar Bears Ede	Angelique Jonker	Voorzitter
Skivereniging Gelderse Vallei	Nico de Gouw	Voorzitter
Special Heroes	Ingrid Peperkamp	Regionaal projectleider
Sportforum Ede	Jan Randewijk	Voorzitter
Sportservice Ede	Ronald ter Hoeven	Directeur
Stichting Sabiel	Bouchra Lahrech	Bestuurslid
VV Bennekom	Lennart van den Broek	Bestuurslid
VV Blauw Geel	Gert van den Berg	Voorzitter
Wielervereniging Ede	Roland Draaijer	Voorzitter
Wijkcomitee Kernhem	Grada van Velsen	Bestuurslid
ZKH Gelderse Vallei/Sports Valley	Ton van Klaveren	Manager Topsport en Sport
Zwembad De Peppel	Tim van de Kolk	Teamleider zwembaden

Fotografie: Fotostudio Albert

Aansluiten bij het akkoord

Organisaties die niet betrokken waren in het proces en alsnog willen aansluiten, zijn op ieder moment van harte welkom. Het Sportakkoord is een overeenkomst waarbij alle partijen welkom zijn die willen bijdragen het realiseren van de ambities.

